

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 361/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť I. V., zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Šimovou, Advokátska kancelária, Komenského 18, Lučenec, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 97/2013 a jeho rozsudkom z 18. decembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. V. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. februára 2014 doručená sťažnosť I. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1

Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústava a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 97/2013 a jeho rozsudkom z 18. decembra 2013.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 T 88/2011 z 11. apríla 2013 uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), zločinu poškodzovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, u všetkých týchto trestných činov spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, ako aj zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona, za čo bol odsúdený podľa § 286 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. a) a m), § 38 ods. 4 a § 41 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov nepodmienečne so zaradením na výkon tohto trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podali odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš (ďalej len „okresná prokuratúra“), sťažovateľ a ďalší obžalovaní, na základe ktorých krajský súd rozsudkom sp. zn. 3 To 97/2013 z 18. decembra 2013 podľa § 321 ods. 1 písm. e) a ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil odvolaniami napadnuté rozhodnutie okresného súdu u všetkých obžalovaných vo výrokoch o uložených trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonu a sám v týchto otázkach rozhodol, pričom sťažovateľa v zmysle ustanovenia § 322 ods. 3 Trestného poriadku odsúdil podľa § 286 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h) a m), § 38 ods. 2, 4 a 8 a § 41 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní päť rokov a šesť mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol sťažovateľ na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň krajský súd podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného

zákona uložil sťažovateľovi trest prepadnutia veci, a to osobného motorového vozidla, ktorého vlastníkom sa podľa § 60 ods. 6 Trestného zákona stal štát.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd rozsudkom sp. zn. 3 To 97/2013 z 18. decembra 2013 porušil jeho základné práva zaručené mu ústavou a právo zaručené mu dohovorom, a toto svoje presvedčenie sťažovateľ odôvodnil takto:

«Krajský súd v Banskej Bystrici sa vôbec nezaoberal dôvodmi môjho odvolania, neodôvodnil prečo sa týmito skutočnosťami nezaoberal, evidentne ich prehliadol, nevysporiadal sa s dôvodmi, ktoré som uviedol vo svojom odvolaní a v podstate neakceptoval a nerešpektoval zásadné fakty a skutočnosti, ktoré sa nachádzali v celom súdnom spise a vyhodnotil len všetky skutočnosti, ktoré sa týkali v môj neprospech, okrem skutočností, ktoré sa týkali rozhodovania o väzbe.

Namietam teda, že Krajský súd v Banskej Bystrici:

a) Uviedol nesprávne skutočnosti pokiaľ sa týka toho, že som nikdy nenamietol sudcov Okresného súdu vo Veľkom Krtíši a nežiadal nikdy, aby moja vec bola odňatá tomuto súdu...

b) Nezaoberal sa tým, že neboli vypočutí poškodení a ani neboli predvolaní na súd 1. stupňa, čo vyplýva z podania môjho odvolania.

c) Nevysporiadal sa s otázkou, že dôkazy použité v prípravnom konaní sú nezákonné, pretože neboli zadovážené orgánmi činnými v trestnom konaní len inšpekciou ministerstva vnútra.

d) Zmenil rozsudok súdu 1. stupňa v môj neprospech na základe odvolania Okresného prokurátora vo Veľkom Krtíši ohľadne prepadnutia veci môjho motorového vozidla, hoci evidentne okresný prokurátor vo Veľkom Krtíši nepodal odvolanie v môj neprospech pokiaľ sa týka toho, že súd nerozhodol o prepadnutí veci, ale len pokiaľ sa týka výšky trestu.

e) rozhodoval podľa môjho názoru vylúčený sudca..., kde tento už raz bol vylúčený z prejednávania a rozhodovania v mojej veci a takéto vylúčenie podľa môjho názoru je definitívne a teda v tomto smere tento sudca nemal vykonávať žiadne úkony v mojej trestnej veci...

f) Neboli vykonané dôkazy, ktoré som navrhoval na doplnenie môjho dokazovania, predtým ako Okresný súd vo Veľkom Krtíši dokončil dokazovanie a krajský súd sa nezaoberal, či takéto dôkazy mali byť vykonané alebo nie.

g) Neboli mi priznané poľahčujúce okolnosti a došlo k výšeni trestnej sadzby.

h) Súd 1. stupňa vypočul spoluobžalovaných ako obžalovaných a v mojej veci ich nevypočul v postavení svedkov, len ako obžalovaných.

i) Odvolací súd sa nezaoberal tým, že ja som navrhoval vylúčenie mojej veci na samostatné konanie a týmto mojím návrhom sa súdy vôbec nezaoberal.

j) Svedkovia, ktorí ma mali usvedčovať boli v utajení, hoci ich mená boli súdu známe, ako aj všetkým iným osobám a súd ich nevypočul tak, že by títo uviedli svoje mená a boli bez zamaskovania.

k) Ak bola vylúčená vec R. S., ktorý bol spoluobvinený sa samostatné konanie mal byť tento vypočutý ako svedok, čo sa nestalo a tento sám uznal, že bol donútený príslušníkmi Polície vypovedať voči mne...

l) Nebola vykonaná rekonštrukcia, ktorá by zásadným spôsobom prispela k objasneniu celého prípadu, pretože najprv bolo tvrdené, že nebohý I. bol zastrelený v aute a že sme ho za auta vyhodili a následne bolo preukázané, že tento zomrel až po výstreloch, keď bol už mimo motorového vozidla.

m) Krajský súd v Banskej Bystrici napriek tomu, že zistil závažné porušenia v celom súdom konaní nezrušil napadnutý rozsudok a nevrátil vec súdu 1. stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie, ale rozhodol sám rozsudkom.

n) Bol som uznaný vinným zo zločinu poškodzovania verejnoprospešného zariadenia, hoci som sa na takomto úkone nezúčastnil, o ňom som nevedel a rozhodnutia súdov vychádzajú len z určitých úvah ale nie z dôkazov, zabezpečených v priebehu celého trestného konania.

o) Bol som odsúdený za útok na verejného činiteľa so zbraňou, hoci ja som len v strachu o svoj život a zdravie odišiel z miesta činu, žiadneho policajta som nevidel a ani som nepočul žiadne výkriky a takisto takéto rozhodnutie je postavené len na konkrétnych úvahách súdu, bez zabezpečenia riadneho dokazovania...

Súd v danej veci použil neadekvátne metódy výkladu vynútených právnou úpravou, ktorá je vo svojej podstate nekomplikovaná a jasná a nepripúšťa viaceré interpretačné

výsledky. Metódy výkladu, ktoré použil v danej veci sa mali primeraným, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom prejavíť aj v odôvodnení rozhodnutia, čo sa však nestalo.

Odôvodnenie tak závažných záverov, aké súd vyslovil v napádanom rozhodnutí musí obsahovať objasnenie celého komplexu skutkových zistení a ich aplikáciu na platnú právnu úpravu, ktoré sa muselo uvážiť pri ich výklade a použití, ich vzťahu a závery i o tom, prečo na právne posúdenie veci zvolil konkrétny interpretačný výsledok.

Súd sa prispôbil „úradníckemu“ spôsobu výkonu súdnictva. Tento spôsobom vychádza zo pseudodeduktívneho výkladu právneho predpisu, ktorý sa obyčajne označuje ako zákonný existencializmus.

Odôvodnenie má obsahovať: dostatok dôvodov a súčasne ich uvedenie má by zrozumiteľné, súd je teda povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská.

Európsky súd pre ľudské práva vo viacerých svojich rozhodnutiach konštatoval, že právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru vyžaduje, aby rozhodnutia boli riadna odôvodnené. Odôvodnenie rozhodnutia je aj zárukou, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon, je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti. Judikatúra EŠLP nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký ktorý jej pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ale ak ide o argument, ktorý jej pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument...»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní 3 To 97/2013 zo dňa 18. 12. 2013 porušil základné právo I. V. ..., na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základné právo na obhajobu v trestnom konaní a spravodlivé súdne konanie podľa § 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici 3 To 97/2013 zo dňa 18. 12. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Priznáva sa náhrada trov právneho zastúpenia v sume 340,90 €, ktorú je povinný Krajský súd v Banskej Bystrici vyplatiť na účet advokátky JUDr. Zuzany Šimovej, so sídlom Komenského 18, 984 01 Lučenec, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh (v danom prípade sťažnosť) predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 218/07, III. ÚS 20/09).

Ústavný súd v prvom rade poznamenáva, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ, v tomto prípade zastúpený kvalifikovanou právnu zástupkyňou, domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09). Tvrdenie o porušení iného práva (v danom prípade čl. 20 ods. 1 ústavy) uvedeného v odôvodnení (v úvode) sťažnosti mimo petit návrhu ústavný súd považuje iba za súčasť argumentácie.

V ďalšom ústavný súd považuje za potrebné spresniť, že aj keď sťažovateľ v texte sťažnosti priamo neuviedol, resp. neoznačil, ktoré konkrétne ustanovenie ústavy, príp. relevantnej medzinárodnej zmluvy malo byť v súvislosti s jeho právom „*na obhajobu v trestnom konaní*“ (ako to formuloval v petite) porušené, ústavný súd v snahe vyhnúť sa prílišnému formalizmu za namietané vzhliadol ustanovenie čl. 50 ods. 3 ústavy, ktoré je svojím označením a znením najbližšie tomu, čo sťažovateľ v sťažnosti prezentoval.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd teda považoval za predmet sťažnosti namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, základného

práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 97/2013 a jeho rozsudkom z 18. decembra 2013, ku ktorým malo dôjsť viacerými sťažovateľom opísanými pochybeniami zo strany krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, a preto ani nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 12/05, III. ÚS 92/2012).

V súlade s uvedeným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť

a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06). Z uvedeného však nevyplýva záruka, že všeobecný súd rozhodne v súlade s názorom procesnej strany či účastníka konania.

Opierajúc sa o tieto východiská ústavný súd pristúpil k preskúmaniu sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 To 97/2013 z 18. decembra 2013 z hľadiska možného zásahu do základných práv sťažovateľa. V odôvodnení tohto rozhodnutia okrem iného krajský súd uviedol:

„Primárne je nutné konštatovať, že skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12 Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. stručne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa okresný súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny, trestu a náhrady škody. Krajský súd považuje pritom za potrebné zdôrazniť, že prvostupňový súd venoval prejednávánemu prípadu náležitú pozornosť, na hlavnom pojednávaní, ktoré vykonal opakovane, dňa 03. 10. 2011 vykonal výsluchy obžalovaných I. V., L. T., S. G. a taktiež výsluch obžalovaného R. S., ktorého trestná vec bola neskôr osobitným uznesením... vylúčená zo spoločného konania v tejto veci na samostatné konanie. Na hlavnom pojednávaní dňa 14. 03. 2012 doplnil dokazovanie výsluchom svedkov P. O., J. S., I. K., Š. K., Š. H., na hlavnom pojednávaní dňa 30. 04. 2012 vykonal výsluchy ďalších svedkov, a to L. T., T. K. a v procesnom postavení svedkov vypočul aj príslušníkov polície – členov zásahovej jednotky..., dňa 28. 05. 2012 boli v priebehu dokazovania ďalej vykonané výsluchy svedkov R. K., M. A., P. P., dňa 18. 07. 2012 bol vykonaný výsluch svedka G. B., dňa 08. 04. 2013 boli na hlavnom pojednávaní ešte vykonané výsluchy svedkov J. P., M. M., podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por. bola ďalej prečítaná výpoveď svedkyne S. T., pričom v priebehu hlavného pojednávania boli podľa § 269 Tr. por. prečítané aj jednotlivé listinné dôkazy, ktoré sú obsahom spisového materiálu. Na podklade takto vykonaného dokazovania dospel tak nielen k skutkovému, ale i k právnemu záveru o tom, že všetci obžalovaní v bode 1/

vo všetkých prípadoch spoločným konaním si prisvojili cudziu vec tým, že sa jej zmocnili, čin spáchali vlámaním a spôsobili ním väčšiu škodu, úmyselne ohrozili prevádzku verejného telekomunikačného zariadenia a spôsobil takým činom poruchu prevádzky všeobecne prospešného zariadenia, poškodili cudziu vec a spôsobili tak na cudzom majetku malú škodu, pričom obžalovaný I. V. v bode 2/ napadnutého rozsudku použil násilie v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania...“

Z časti odôvodnenia rozsudku krajského súdu jednoznačne vyplýva, že tento sa v preskúmvanej trestnej veci podrobne zaoberal tak skutkovými, ako aj právnymi okolnosťami prípadu dôležitými pre konečné rozhodnutie vo veci samej a svoj záver jasne, určito a hlavne presvedčivo odôvodnil.

Odvolačí súd uviedol aj ďalšie skutočnosti, ktoré považoval za potrebné pre zvýraznenie presvedčivosti rozhodnutia.

Označil, s uvedením stručného obsahu, rozhodujúce dôkazy, ktoré priamo nasvedčovali spáchaniu trestných činov, ako aj tomu, že ich spáchali stíhaní páchatelia, teda aj sťažovateľ (poukázal na usvedčujúce výpovede spoluobžalovaných L. T. a R. S., ako aj na výpovede svedkov príslušníkov polície a svedka Š. K.), a presvedčivo vysvetlil, prečo niektoré obranné tvrdenia obžalovaných (aj sťažovateľa) považoval za účelové. Dôkazy hodnotil jednotlivo aj v ich súhrne (navzájom) a konečnému výsledku, ktorý vzišiel z tohto procesu odvolacieho súdu, ústavný súd nemá čo vytknúť. Uviedol, ktoré znaky ktorých jednotlivých skutkových podstát trestných činov, akým konaním obžalovaných (a teda aj sťažovateľa) boli naplnené, a prečo súd prvého stupňa správne rozhodol, že k ich spáchaniu došlo spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona.

Neopomenul reagovať na námietky sťažovateľa a ďalšieho obžalovaného vo vzťahu k nimi namietanej zaujatosti zákonného sudcu prvostupňového súdu činného v ich trestnej veci, ku ktorým postačujúco uviedol, že o nich bolo rozhodované samostatnými uzneseniami a tiež uviedol, ako bolo vo veciach rozhodnuté. Rozhodnutie o námietke

zaujatosti však sťažovateľ sťažnosťou pred ústavným súdom nenapáda, preto sa týmto ústavný súd ani nemohol zaoberať.

Takisto sa odvolací súd vyjadril k námietke sťažovateľa smerujúcej k spôsobu vypočúvania zasahujúcich príslušníkov polície (boli identifikovaní služobnými číslami, pričom ich totožnosť bola v súdnom spise založená v zapečatenej obálke). Tento spôsob považoval za taký, ktorý zákon umožňuje, a pripomenul, že na postup podľa ustanovenia § 136 ods. 2 Trestného poriadku bol už v prípravnom konaní daný súhlas dozorujúceho prokurátora. Podotkol pritom, že ich výpovede sú v zhode s tým, ako prvotne vypovedal jeden zo spoluobžalovaných. Rovnako jeden zo svedkov (Š. K.) potvrdil výpoveď týkajúcu sa použitia svetelného výstražného znamenia a na túto skutočnosť krajský súd upozornil.

Odvolací súd reagoval aj na námietku vylúčenia trestnej veci jedného z obžalovaných na samostatné konanie a uviedol dôvod, prečo k takémuto postupu muselo prísť (s poukazom na § 349 ods. 2 Trestného poriadku – nevyhnutnosť rozhodovania o jeho trestnej veci v senáte, vzhľadom na predpokladané uloženie súhrnného trestu a skorší trest bol uložený v konaní pred senátom).

Napokon krajský súd presvedčivo odôvodnil aj zmenu uložených trestov všetkým obžalovaným, teda aj sťažovateľovi, a to s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia, judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ako aj s poukazom na všetky v konaní zistené okolnosti prípadu. Rozhodnutie o uložení trestu prepadnutia veci – motorového vozidla sťažovateľa takisto nevykazuje žiadne znaky svojvôle. Nemožno v tejto otázke súhlasiť s názorom sťažovateľa, podľa ktorého okresná prokuratúra nepodala odvolanie v jeho neprospech vo vzťahu k trestu prepadnutia veci, ale iba vo vzťahu k výške uloženého trestu odňatia slobody. Z obsahu napadnutého rozhodnutia, ale aj z v prílohe predloženého podania okresnej prokuratúry č. k. Pv 63/2011-286 z 12. apríla 2013 jednoznačne vyplýva, že *„Okresný prokurátor podal odvolanie proti rozsudku... so zdôvodnením, že také odvolanie podáva do výroku o treste u obžalovaných I. V. a S. G....“*, t. j. nielen proti výroku o výške trestu odňatia slobody, ale proti výroku o treste ako

takom. Podstatným a rozhodujúcim však je, že odvolanie bolo podané v neprospech sťažovateľa, preto nebolo vylúčené, aby odvolací súd rozhodol aj o uložení iného druhu trestu, ako bol sťažovateľovi uložený napadnutým prvostupňovým rozhodnutím, a to znamená, že v tomto prípade nedošlo k porušeniu zásady zákazu reformatio in peius zakotvenej v § 322 ods. 3 druhej vete Trestného poriadku, podľa ktorej v neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného. Keďže odvolanie okresnej prokuratúry bolo podané v neprospech sťažovateľa (navyše, proti výroku o treste ako takom), krajský súd nepostupoval pri uložení aj trestu prepadnutia veci sťažovateľa v rozpore so zákonom, a to bez ohľadu na skutočnosť, že okresná prokuratúra odôvodňovala podanie sťažnosti na viackrát.

Krajský súd ako súd odvolací si teda splnil všetky povinnosti vyplývajúce mu z príslušných ustanovení právneho predpisu (§ 315 a nasl. Trestného poriadku).

Ústavný súd ďalej uvádza, že konajúci súd nie je povinný v odôvodnení svojho rozhodnutia dať na každý argument a návrh sťažovateľa podrobnú odpoveď. Všeobecný súd sa musí vysporiadať s tými námietkami, ktoré majú pre vec podstatný význam (obdobne I. ÚS 27/2011, III. ÚS 522/2011).

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd svoje rozhodnutie dostatočne zdôvodnil, a ak sa aj nezaoberal niektorými námietkami sťažovateľa, uvedením iných dôkazov a predstavením svojich úvah v procese hodnotenia dôkazov poskytol celkom logický obraz o vine sťažovateľa. Ústavný súd nemá dôvod vzhľadom na odôvodnenosť skutkových a právnych záverov akýmkoľvek spôsobom spochybňovať rozhodnutie krajského súdu.

Vo vzťahu k tvrdeniu, že krajský súd sa nezaoberal návrhom sťažovateľa na vykonanie niektorých dôkazov, ústavný súd podotýka, že v obdobnej otázke namietaného neúplného vykonania všetkých navrhovaných dôkazov ústavný súd už v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 478/2013 uviedol, že z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva pre sťažovateľa právo, aby súdy akceptovali všetky jeho návrhy na vykonanie

dokazovania, ale aby mal možnosť tieto návrhy predniesť. Rovnako EŠLP vo svojej judikatúre zakotvuje, že súd nie je povinný za každých okolností vykonať všetky dôkazy, ktoré strana navrhne. Prípustnosť dôkazov nie je dohovorom regulovaná a ide o otázku, ktorú upravuje predovšetkým vnútroštátne právo. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania je otázka, ktorú posudzujú predovšetkým vnútroštátne orgány (rozhodnutie Engel c. Holandsko z 8. 6. 1976, séria A, č. 22, s. 38 – 39, § 91; podobne II. ÚS 25/07).

Navyše zvlášť v situácii, ak je na základe už vykonaných dôkazov zrejmé, ako je vo veci potrebné rozhodnúť, nemožno vykonávať ďalšie dôkazy, ktorých vykonávanie by bolo iba oddiaľovaním včasného konečného rozhodnutia. Prvostupňový súd, ale aj odvolací súd pritom uviedli dôkazy, ktoré považovali za dostatočné na preukázanie a vyslovenie viny okrem iných aj sťažovateľa (pozri aj IV. ÚS 10/2014).

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že z hľadiska dodržania základných ústavnoprocených princípov ho nemožno považovať za ústavne neakceptovateľné. Krajský súd náležite formuloval dôvody, ktoré ho viedli k vyslovenému záveru, a vzhľadom na to, že tieto dôvody ústavný súd nehodnotí ako svojvoľné, zastáva názor, že postupom krajského súdu ani jeho rozsudkom sp. zn. 3 To 97/2013 z 18. decembra 2013 k porušeniu sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo dôjsť, čo bolo dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto časti namietanej nedostatočnosti odôvodnenia napádaného rozhodnutia podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

K ďalším tvrdeniam sťažovateľa o porušení jeho práv ústavný súd uvádza, že vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na obhajobu (čl. 50 ods. 3 ústavy) sťažovateľ celkom nespresnil, čím konkrétnym malo zo strany krajského súdu dôjsť k zásahu do označeného základného práva. Avšak pokiaľ je sťažovateľ presvedčený, že postupom alebo rozhodnutím krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu

zásadným spôsobom, je to v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolacím dôvodom.

Z princípu subsidiarity zakotvenom v čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) vyplýva, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Podstatu tohto princípu však sťažovateľ opomenul, keď pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyužil možnosti, ktoré mu ponúka zákon (Trestný poriadok), a nedomáhal sa nápravy prípadného porušenia svojho práva, v tomto prípade práva na obhajobu v konaní pred všeobecným súdom – najvyšším súdom podaním dovolania. Táto okolnosť vylučuje ingerenciu ústavného súdu v danej veci.

Sťažovateľ rovnako namietal, že sa krajský súd nevysporiadal s nezákonnými dôkazmi použitými v prípravnom konaní. Pokiaľ však bol sťažovateľ presvedčený o použití dôkazov v trestnom konaní, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, rovnako v tejto otázke mal a má možnosť obrátiť sa mimoriadnym opravným prostriedkom na všeobecný súd, v právomoci ktorého je posúdenie tejto otázky. Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Tento záver sa vzťahuje aj na pochybnosti sťažovateľa týkajúce sa výsluchu poškodených.

Podobne pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že vo veci rozhodoval sudca, ktorý mal byť vylúčený, ústavný súd poukazuje na to, že takto formulovaná námietka predstavuje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Vzhľadom na to, že na preskúmanie rozsudku krajského súdu (v naznačenom smere), je v prvom rade povolaný najvyšší – dovolací – súd, ktorého právomoc preskúmať rozhodnutie druhostupňového súdu predchádza právomoci ústavného súdu v týchto sťažovateľom uvedených námietkach, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súdu pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie, a to tak

v otázke namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj základného práva na obhajobu.

Pretože ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa z nej vyplývajúcimi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júna 2014